

Etäopiskelun vaikutus harjoittelussa olevien opiskelijoiden osaamiseen

Anniina Eronen

Suvi Karjalainen

26.10.2023

TIIVISTELMÄ

Tekijät: Anniina Eronen ja Suvi Karjalainen

Opinnäytetyön muoto: Tutkimuksellinen

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Sanna Luoma ja Kari Laari

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, millä tavalla koronapandemiasta aiheutunut opiskelun siirtyminen etäopintoihin on vaikuttanut poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden osaamiseen harjoittelussa. Tarkoituksena oli saada selville, onko etäopiskeluun siirtyminen vaikuttanut osaamiseen negatiivisesti, positiivisesti vai ei ollenkaan. Kirjallisuuskatsauksen lisäksi opinnäytetyössä on tehty haastattelututkimus kahden eri poliisilaitoksen harjoitteluohjaajille, joilla on kokemusta kentällä harjoittelijan kanssa työskentelystä.

Opinnäytetyössä oleva tutkimusosio on toteutettu kvalitatiivisena tutkimuksena. Haastattelut toteutettiin sähköpostitse, ja sillä pyrittiin selvittämään, että onko etäopiskeluun siirtyminen vaikuttanut harjoittelijoiden osaamiseen ja jos on, niin miten. Koska aiheeseen liittyvää tutkimusta ei ole aiemmin tehty, emme voineet verrata tutkimustuloksia aikaisempiin tutkimustuloksiin. Analysoimme tutkimustuloksia niin, että vertasimme vastaajien tuloksia keskenään ja arvioimme näin etäopiskelun vaikutuksia.

Tutkimustuloksista selvisi, ettei etäopiskelu ole kovinkaan paljon vaikuttanut harjoittelussa olevien opiskelijoiden osaamiseen. Enemmän näyttäisi vaikuttavan se, että onko harjoittelijalla aiempaa kokemusta esimerkiksi sosiaalisia vuorovaikutustaitoja vaativien tilanteiden hoitamisesta. Myös yksilötasolla eroja harjoittelijoissa vaikuttaisi olevan paljon. Eroihin vaikuttavat harjoittelijoiden luonne, motivaatio työtehtäviä kohtaan sekä aikaisempi työkokemus ja jo olemassa olevat työyhteisötaidot.

Sivumäärä: 29

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 10/2023

Avainsanat: tutkimus, etäopiskelu, motivaatio, oppiminen

ABSTRACT

Anniina Eronen ja Suvi Karjalainen

Type of thesis: qualitative research

Puplicity: public

Supervisor: Sanna Luoma ja Kari Laari

Degree: Police university of applied sciences

The purpose of this thesis is to investigate if Covid-19 pandemic has had an impact on students of police university of applied sciences and if online learning is affecting younger officers during their practical training with police forces. The goal is to find out whether the change to online learning has had a negative, positive or no impact on students carrying out their practical training. This thesis consists of a literature review and an interview survey in which we have interviewed some mentors of the practical training in two different police stations.

The research in this thesis has been implemented as qualitative research. The interviews were carried out by email. As there were no anterior researches concerning this topic, we were not able to compare results to earlier research's outcome. Results were analyzed comparing the interview replies from different respondents.

The results showed that online learning has not had a big impact on students carrying out their practical training. It seems to have more of an effect if the student has previous experiences handling situations with social interactions. There seems to be a significant difference between students as individuals as the character, motivation towards work tasks, anterior working experiences and working environment skills have an impact on each person.

Pages: 29

Month and year of review: 10/2023

Keywords: research, online learning, motivation, learning

SISÄLLYS

1 Johdanto.....	1
2 Tutkimusasetelma.....	2
2.1 Keskeiset käsitteet.....	2
2.2 Tutkimuksen tavoite.....	3
2.3 Tutkimusmenetelmä	4
2.4 Aineiston kerääminen	5
2.5 Tutkimuksen luotettavuus	6
2.6 Haastattelun toteuttaminen.....	7
3 Mitä oppiminen on?.....	7
3.1 Oppimisen teorioita.....	7
3.2 Motivaatio osana oppimista	8
3.3 Oppiminen ja toimintaympäristö.....	9
3.4 Oppimistyyli.....	11
4 Etäopiskeluun siirtyminen	11
4.1 Etäopetus	11
4.2 Etäopiskelu poliisiammattikorkeakoulussa	12
4.3 Etäopiskelun hyödyt	13
4.4 Etäopiskelun haitat	13
4.5 Eri opetusmallit.....	15
5 Työharjoittelu poliisiammattikorkeakoulussa	15
5.1 Työharjoitteluun lähdön vaatimukset	16
5.2 Työharjoittelun osaamistavoitteet	16
6 Haastatteluvastaukset.....	17
7 Tulokset	20
8 Johtopäätökset	21
9 Pohdinta	22
9.1 Omat kokemuksemme etäopiskelusta	25
9.2 Oma oppiminen ja haasteet.....	25
9.3 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi.....	26

9.4 Jatkotutkimusehdotukset	26
LÄHTEET	27
LIITE 1	29

1 JOHDANTO

Vuosi 2020 toi paljon muutoksia ihmisten elämään ja arkeen, kun Covid-19 pandemia levisi maailmanlaajuisesti. Korona toi muutoksia koko yhteiskuntaan ja rajoitukset vaikuttivat muun muassa koulujen toimintaan. Kasvokkain tapahtuva lähiopetus muuttui etäopetuksiksi ja vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia rajoitettiin.

Ylen tekemän uutisen (2021) mukaan kolmannen asteen opiskelijoiden jaksamista on koeteltu koronan tuomien muutosten takia. Opiskelijoiden mielenterveysongelmat lisääntyivät ja moni koki olevansa jumissa uudella paikkakunnalla ilman normaaliin opiskelija-arkeen kuuluvia sosiaalisia kontakteja. Uupuneita tai uupumisriskin omaavia opiskelijoita uutisoitiin olevan melkein 60 prosenttia. Moni opiskelija koki epävarmuutta siitä, oppivatko he työelämässä tarvittavat taidot etäopetuksessa. Etäopiskelu sekä muut yhteiskunnan rajoitukset ovat vaikeuttaneet opiskelijoiden pääsyä työharjoitteluun ja valmistumisen jälkeiseen työelämään. (Yle, 2.3.2021.)

Opinnäytetyön aihe valikoitui molempien kiinnostuksen myötä aiheeseen. Olimme käyneet vanhempien opiskelijoiden kanssa keskustelua heidän ajatuksistaan korona-ajan opiskeluun liittyen. Keskusteluissa nousi huoli siitä, että riittääkö oma osaaminen työharjoittelussa, kun etäopiskelua on ollut paljon ja opetusajan ulkopuolella esimerkiksi liikuntatiloihin ei ole päässyt.

Olemme keskustelleen koulussa uusien opiskelijoiden kokemuksista hybridiopiskelusta. Ilmeni, että heidän kaikkien mielestä hybridimalli poliisiammattikorkeakoulun opetuksessa on toiminut todella hyvin, sillä se palvelee monipuolisesti erilaisia oppijoita. Opiskelijat nostivat esille, että luentojen tallentamista jälkeensä katsottaviksi on pidetty erittäin käytännöllisenä. Näin opiskelijat voivat kerätä materiaalia jälkeensä tallennettujen Teams-luentojen avulla. Tämä koettiin mielekkääksi myös ajatellen tentteihin valmistautuessa. Hybridimalli sallii sen, että opiskelijat voivat opiskella esimerkiksi kotiseuduiltaan. Tämä on helpottanut esimerkiksi perheellisiä ja samaan aikaan työssäkäyviä opiskelijoita.

Etäopiskelun vaikutuksesta opiskelijoiden osaamiseen poliisiammattikorkeakoulussa ei ole aikaisemmin tehty opinnäytetyötä, joten päätimme tarttua tähän aiheeseen. Meillä molemmilla on aikaisempaa opiskelutaustaa, joten oli mielenkiintoista vertailla ja pohtia omaa opiskelukokemusta ennen koronapandemiaa sekä nyt osittain korona-aikana. Aloitimme opinnot lokakuussa 2021, joten saimme myös itse hyvää kuvaa koulun käytänteistä.

Käsitlemme opinnäytetyömme kirjallisuuskatsauksessa oppimista, motivaatiota sekä työelämän asettamia vaatimuksia poliisiopiskelijalle. Tämän lisäksi paneudumme etäopiskeluun ja poliisiammattikorkeakoulun työharjoittelun vaatimuksiin.

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivista, eli laadullista tutkimusmenetelmää. Toteutimme haastattelut sähköpostitse. Koimme, että tämä on käytännön kannalta järkevin tapa toimia ja haastateltavat saavat aikaa vastata. Saimme vastauksia Helsingin ja Lahden poliisilaitoksilta. Sähköpostihaastattelurunko on luettavissa liitteistä. (Liite 1.)

Haluamme selvittää, onko etäopiskelu vaikuttanut harjoittelussa olevien opiskelijoiden suorittamiseen, ja näkyykö käytännön harjoitusten rajallisuus työtehtävissä. Selvitämme myös mitä etäopiskelu vaatii ja mitä haasteita poliisin toimintaympäristö luo opetuksen järjestämiselle.

Alaluvussa avaamme työmme keskeisiä käsitteitä. Käsitteiden määrittelemisen jälkeen seuraavat luvut käsittelevät kirjallisuutta aiheen ympäriltä. Työn lopussa avaamme lopputuloksia sekä pohdimme aihetta myös tulevaisuuden eri opiskelumuotojen kautta.

2 TUTKIMUSASETELMA

Tässä kappaleessa avaamme opinnäytetyömme keskeisiä käsitteitä, perehdymme tutkimuksen tavoitteeseen ja käyttämiimme tutkintamenetelmiin, sekä perustelemme, miksi olemme käyttäneet juuri näitä tutkimusmenetelmiä opinnäytetyössämme. Kerromme myös, miten opinnäytetyössä suorittamiimme haastatteluihin vaadittava tutkimuslupaprosessi eteni.

2.1 Keskeiset käsitteet

Tutkimusmenetelmänä työssä käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivista tutkimusmenetelmää pidetään kaiken tutkimuksen perustana ja sitä käytetään muun muassa uusien ilmiöiden ymmärtämiseen. Kirjallisuuskatsaus muodostaa työlle teoriapohjan, ymmärryksen, jota voidaan kutsua myös yleistykseksi tietystä ilmiöstä.

Opinnäytetyössä tutkitaan, miten koronaviruspandemian mukana tullut lisääntynyt etäopiskelu on vaikuttanut harjoittelussa olevien nuorempien konstaapelien osaamiseen. Covid-19 pandemialla tarkoitetaan vuonna 2020 levinnyttä maailmanlaajuista virusperäistä pandemiaa, jolla oli lukuisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja arkeen (Fimea 2023). Yksi opiskelijoiden arkeen vaikuttava asia pandemian aikana oli etäopetukseen siirtyminen. Etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintävälineiden avulla käytävää opetusta, jossa oppija ja opettaja ovat fyysisesti eri paikoissa. (Nummenmaa 2012, 20, blogiteksti.)

Etäopetukseen kytkeytyy vahvasti opiskelijan ja opettajan kyky omaksua etäopiskelun ja -opetuksen taidot. Opetuksessa keskeisiä teemoja ovat oppiminen, sen eri teoriat ja motivaatio. Oppimisella tarkoitetaan jatkuvaa ja mukautuvaa prosessia, jonka päämääränä on uuden asian ymmärtäminen, omaksuminen ja käytäntöön saattaminen. Oppimiseen vaikuttaa aina yksilön ja ympäristön välinen suhde. (Lehtinen ym. 2016.)

Yksilöillä on erilaisia tapoja oppia. Näitä tapoja kutsutaan oppimistyyleiksi. Oppimistyyleillä tarkoitetaan erilaisia teorioita yksilön tavasta ottaa vastaan, käsitellä ja palauttaa mieleen tietoa. (Susimetsä ym. 2014, 46.)

Käytettävissä oleviin opetustyyliin vaikuttaa oppijan tuleva toimintaympäristö, jossa hänen on tarkoitus käyttää ja soveltaa opittua tietoa ja taitoa (Mutilainen & Potila. 2016, 62). Toimintaympäristöllä tarkoitetaan toimijan, eli tässä tapauksessa oppijan kokonaisuutta, jossa toiminta tapahtuu (Rubin 2023).

Työssä käsitellään eri näkökulmista ja motivaation vaikutusta oppimiseen. Ytimekkäästi määritellynä motivaatiolla tarkoitetaan toiminnan psyykkisten syiden lopputulosta. Motivaatio ilmentää yksilön halua toimia. (Yle 2017.)

2.2 Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää, miten koronapandemian alkaessa yleistynyt etäopiskelu on vaikuttanut työharjoittelussa olevien opiskelijoiden, eli nuorempien konstaapelien, ammattitaitoon ja osaamiseen. Opinnäytetyössä selvitetään, onko etäopiskelu vaikuttanut negatiivisesti, positiivisesti vai ei lainkaan. Tämän myötä analysoimme sitä, onko osittainen etäopiskelu poliisiammattikorkeakoulussa hyvä opetustyyli vai tulisiko kaikki opetus olla perinteistä lähiopetusta.

Haastateltavien löytäminen osoittautui haasteellisemmaksi kuin mitä alkuun ajateltiin. Saimme vastauksia vähemmän, mitä odotimme, sillä lähetimme haastattelun seitsemälle harjoitteluohjaajalle. Jos olisimme saaneet kaikilta seitsemältä vastauksen, tutkimus olisi ollut luotettavampi ja monipuolisempi. Haastatteluvastaukset saimme lopulta kolmelta ennen ja jälkeen koronapandemiaa harjoitteluohjaajana toimineelta vanhemmalta konstaapelilta kahdelta eri poliisilaitokselta.

Tutkimuksessamme meidän tuli myös tarkastella poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaa ja sitä, miten koronapandemia vaikutti siihen, pidettiinkö luennot ja harjoitukset etä- vai lähiopetuksena.

2.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmät voidaan jakaa määrällisiin eli kvantitatiivisiin ja laadullisiin eli kvalitatiivisiin menetelmiin. Valinta näiden kahden välillä tehdään tutkimusongelman ja sen luonteen perusteella. Määrällinen tutkimus lähtee siitä, että tiedetään mistä on kyse. Tätä kutsutaan teoriaksi. Teoriaa testataan käytännössä, ja niiden soveltamisalaa yritetään laajentaa. Tieteessä teorioita testataan jatkuvasti ja näiden teorioiden testaamiseen käytetään hypoteeseja. (Kananen 2014, 20–25.) Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valitsimme kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen, koska se soveltuu uuden ilmiön ymmärtämiseen. Emme siis vielä tarkalleen tiedä tutkittavaa ilmiötä ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Pääpaino tutkimuksellamme on tutkia harjoitteluohjaajien omia kokemuksia, joita ei voi tutkia määrällisesti. Tämän takia tutkimusmenetelmäksemme tarkentui strukturoitu haastattelu, joka toteutettiin sähköpostitse.

Kvalitatiivista tutkimusta voidaan pitää kaiken tutkimuksen perustana ja pohjana, sillä myös kvantitatiivinen tutkimus perustuu kvalitatiiviseen tutkimukseen. Laadullinen tutkimus pyrkii ilmiön ymmärtämisen lisäksi selittämään ilmiön koostumusta, tekijöitä ja näiden välisiä suhteita. Tästä syntyvän ymmärryksen tuotteena syntyy vähitellen teoria eli yleistys ilmiöstä. (Kananen 2014, 24.)

Kvalitatiivinen tutkimus noudattaa yleistä tutkimuksen prosessikaaviota ja tutkimus alkaa tutkimusongelmasta ja sen määrittämisestä, jota seuraavat tutkimuskysymykset, joihin hankitaan vastaus aineistolla, eli tässä tapauksessa haastattelulla. (Kananen 2010, 36.) Juuti ym. (2020) ovat E-kirjassaan ”Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät” määritelleet laadullisen tutkimuksen vaiheet seuraavalla tavalla: 1. aiheen valinta, 2. tutkimuksen tavoitteiden asettaminen ja tutkimuskysymysten muotoileminen, 3. tutkimuksen rajauksien esittely, 4. teoreettisen viitekehyksen tekeminen kirjallisuuden avulla, 5. lähestymistavan valinta ja perustelu, 6. tutkimusmenetelmien sekä aineiston valinta, kuvailu ja perustelu, 7. aineiston hankinta, sen analysointi ja tulkinta sekä 8. tulosten kirjoittaminen sekä raportointi ja lopuksi tutkimuksen luotettavuuden arviointi. (Juuti ym. 2020, Johdanto.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita tutkimuksen kohteena olevan henkilön tai henkilöiden ajatuksista, kokemuksista ja merkityksistä, joita he tutkimuksen kohteena olevalle asialle antavat. (Juuti ym. 2020, Johdanto.) Asiayhteys määrittyy tutkimuksen kannalta kiinnostavasta yhteydestä, kuten koulusta, työpaikasta tai organisaatiosta. Voidakseen tehdä laadullista tutkimusta on siinä tutkittava ihmisen puhetta, hänen tuottamiaan tekstejä tai kuvia. (Vilkkä 2021, 19.)

Kvalitatiivinen tutkimus vastaa kysymyksiin miksi, miten ja millainen ja se rajoittuu yleensä pieneen tutkittavien määrään. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin esimerkiksi vaihtoehtojen etsimiseen tai toiminnan kehittämiseen. Tietoja kerätään yleensä syvähaastattelulla tai ryhmäkeskusteluilla. (Heikkilä 2014, 7–8.) Ilmiöstä selvitetään, mistä tekijöistä se koostuu ja mikä on tekijöiden välinen

riippuvuussuhde, jonka jälkeen ilmiöstä täytyy saada kokonaiskuva- tai käsitys (Kananen 2010, 41).

2.4 Aineiston kerääminen

Aineiston keräämisen edellytyksenä oli tutkimusluvan hankkiminen poliisilaitoksilta, joiden harjoitteleluohjaajia tutkimus koski. Tutkimuslupakaavake löytyi sähköisessä muodossa poliisi.fi verkkosivustolta. Hakemus tuli täyttää, liittää siihen mukaan laatimamme tutkimussuunnitelma ja lähettää sähköpostitse poliisiyksikön kirjaamoon. Saimme tutkimusluvut todella nopeasti jo muutamassa arkipäivässä.

Laadullisen tutkimuksen aineistona voidaan käyttää olemassa olevia dokumentteja, esimerkiksi kirjallisuutta, pöytäkirjoja, muistioita ja raportteja, haastatteluja eri muodoissaan, sekä havainnointia. (Kananen 2014, 34.)

Jaakko Koivula on tehnyt vuonna 2010 Pro gradu –tutkielman sähköpostista aineistonkeruun välineenä yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa, joka toimi meille kannustimena nimenomaan toimittaa haastattelututkimuksemme sähköpostitse. (Koivula 2010, 13–15.) Valitsimme sähköpostihaastattelun kasvokkain tehtävän haastattelun sijaan säästääksemme aikaa ja muita resursseja. Näin pystyimme myös tekemään haastattelun useammalle henkilölle samanaikaisesti.

Haastattelijan kannalta sähköposti voi olla hankalampi käyttää, koska vastavuoroisuutta on vähemmän. Näin haastattelija ei pysty yhtä nopeasti ja tehokkaasti reagoimaan haastattelun aikana syntyviin tilanteisiin ja haastateltavalle mahdollisesti syntyviin kysymyksiin. Toinen Koivulan esiin nostama ongelma sähköpostihaastattelussa on se, ettei sähköpostiin vastaamista välttämättä oteta niin vakavasti kuin kasvokkain tehtävää haastattelua. Tämä voi johtaa siihen, että haastateltava vastaa sähköpostihaastatteluun esimerkiksi puolihuolimattomasti televisiota katsellessaan. (Koivula 2010, 13–15.) Nämä seikat meidän oli otettava sähköpostihaastattelua suunnitellessa etukäteen huomioon ja muistaa aineistoa analysoidessa.

Kasvokkain haastateltavalla ei ole aikaa pohtia vastaustaan liian pitkään tai muotoilla lauseitaan haluamallaan tavalla, kun taas sähköpostihaastattelu mahdollistaa harkittujen vastauksien keräämisen. Sähköpostilla tehty haastattelu on myös vähemmän henkilökohtaista ja välitöntä kuin kasvokkain tehty haastattelu. Eroja siis aineistonkeruutapojen välillä on, mutta jos kysymykset aiheesta onnistuu esittää selkeästi eikä niihin vastaaminen edellytä haastateltavan ja haastattelijan välillä mitään ratkaisevan henkilökohtaista suhdetta, ei suurempia ongelmia syntyne. (Koivula 2010, 17.)

Pyrimme siis sähköpostihaastattelussamme pitämään kysymykset mahdollisimman yksinkertaisena ja selkeänä. Meidän oli huomioitava myös se, että kysymyksiin vastaaminen ei vie haastateltavalta

liikaa aikaa. Koitimme ottaa myös huomioon, että joidenkin haastateltavien kanssa voi joutua olemaan vuorovaikutuksessa sähköpostitse heille itselleen syntyneiden kysymysten merkeissä, jolloin haastattelun kokonaiskesto voi pitkittyä.

2.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusta tehdessä tärkeää on pohtia sen luotettavuutta. Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttavat muun muassa tutkimuksessa käytetyt metodit ja otanta, joka tässä tutkimuksessa jäi valitettavasti suhteellisen pieneksi.

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa ei vaikuta olevan minkäänlaista yksiselitteistä ohjetta, mutta seuraavaksi esittelemme listan huomioon otettavista asioista, joita voidaan pitää tärkeänä luotettavuutta arvioidessa. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.)

- Tutkimuksen kohde ja tarkoitus eli mitä ollaan tutkimassa ja miksi. Tutkimuksen kohde tässä tutkimuksessa on ilmiö eli etäopiskelun vaikutus harjoittelussa olevien opiskelijoiden osaamiseen, ei niinkään haastateltavat harjoitteluohjaajat. Tutkimusta tehdään, sen takia, että ymmärrettäisiin etäopiskelun vaikutusta opiskelijoiden osaamiseen.
- Omat sitoumuksemme tutkijoina tässä tutkimuksessa. Mitä olemme olettaneet, kun aloitimme tutkimusta ja onko ajatuksemme asiasta muuttuneet.
- Aineiston keruu: miten aineiston keruu on tapahtunut menetelmänä ja tekniikkana ja liittyykö aineiston keruuseen erityispiirteitä.
- Tutkimuksen tiedonantajat: millä perusteella/miten tutkimuksen haastateltavat valittiin ja miten heihin otettiin yhteyttä. Monta haastateltavaa tutkimuksessa oli. Miten pidettiin huolta, ettei haastateltavien henkilöllisyys/asuinpaikka paljastu ja onko tämä tärkeää.
- Tutkimuksen kesto: mikä oli tutkimuksen aikataulu.
- Aineiston analyysi: miten aineistoa analysoitiin ja miten tuloksiin ja johtopäätöksiin päädyttiin.
- Tutkimuksen luotettavuus: arviointia siitä, miksi tutkimus on eettisesti korkeatasoinen ja onko tutkimusraportti luotettava.
- Tutkimuksen raportointi: miten tutkimusaineisto on koottu ja analysoitu. Onko tekemiset kerrottu yksinkertaisesti ja tarkasti. Onko lukija saanut riittävästi tietoa siitä, miten tutkimus on tehty, jotta hän voi arvioida tutkimuksen tuloksia. (Tuomi & Sarajärvi, 2018.)

Opinnäytetyön loppuosassa kappaleessa 9.3 käsittelemme sitä, miten onnistuimme tutkimuksen luotettavuudessa.

2.6 Haastattelun toteuttaminen

Opinnäytetyön haastattelu toteutettiin sähköpostitse lähetettävillä haastattelukysymyksillä Hämeen ja Helsingin poliisilaitoksella toimiville harjoitteluohjaajille. Tavoitteena oli saada laajaa kuvaa alueellisesti. Suunnitelmana oli toteuttaa haastattelut kasvotusten tai verkkoyhteyksien välityksellä, mutta ajallisten ja taloudellisten resurssien vuoksi päädyttiin sähköpostitse tehtäviin haastatteluihin. Koettiin tärkeänä, että haastateltavat saivat mahdollisimman paljon aikaa pohtia vastauksiaan, jotta vastauksista tulisi kattavat.

Haastateltavat ovat poliisilaitosten harjoitteluohjaajia, jotka ovat olleet kyseisessä työtehtävässä ennen Covid-19 pandemiaa, pandemian aikana sekä tällä hetkellä. Haastateltavat valikoituivat sen mukaan, kenen yhteystietoja saimme vanhempien kurssien opiskelijoilta, ja ketkä ainakin alustavasti lupautuivat vastaamaan kysymyksiin. Haastateltaville laitettiin sähköpostilla suoria sekä avoimia kysymyksiä, joihin he voivat vastata tietyn ajanjakson sisällä. Haastateltaville kerrottiin, että heille tullaan esittämään lisäkysymyksiä, mikäli se koetaan tarpeelliseksi. Haastateltavien vastaukset käsitellään opinnäytetyössämme anonyymisti.

3 MITÄ OPPIMINEN ON?

Lehtinen ym. avaa teoksessaan Kasvatuspsykologia (2016) oppimisen käsitettä. Lehtisen mukaan oppiminen ei ole yksi kertaluontoinen ilmiö, vaan kyse on laajemmasta prosessista yksilön ja ympäristön välillä. (Lehtinen ym. 2016.) Oppiminen on jatkuvaa ja osuva termi nyky-yhteiskunnassa tälle on elinikäinen oppiminen (Virtanen ym. 2015, 3).

Oppimista kuvataan moniulotteisena tapahtumarakennelmana, josta ei voida antaa yksiselitteistä mallia (Halinen ym. 2016, 81). Se on ”kertyvää ja sulautuvaa” yhdessä ympäristön kanssa. Pelkistetysti oppimisen voidaan ajatella olevan tiedoissa, taidoissa ja asenteissa tapahtunutta haluttua muutosta, jota voidaan mitata. (Pulka 2020, 5,7.)

Virtasen ym. (2015) tekemän artikkelin mukaan oppimista voidaan mitata arvioinneilla ja testeillä, joiden tavoite vaihtelee tilanteen mukaan. Virtasen ym. (2015) mukaan esille on noussut kestävän arvioinnin merkitys. Arvioinnin tavoitteena on valmius elinikäiseen oppimiseen ja itsearviointitaitojen tukemiseen. Tämä tukee oppijan työelämävalmiuksia. (Virtanen ym. 2015, 9.)

3.1 Oppimisen teorioita

Oppimiseen vaikuttavat tekijät voidaan karkeasti jakaa yksilöön ja ympäristöön. Oppijan omat kokemukset esimerkiksi kuulluksi tulemisesta, arvostuksesta ja vuorovaikutuksesta muiden oppijoiden

kanssa vaikuttavat oppimiseen. (Halinen ym. 2016, 78.) Oppimiskokemukseen liittyy tunteet sekä yksikön motivaatio opittavaa asiaa kohtaan (Salmela-Aro 2018,10).

Oppimistavoitteiden asettamiseen vaikuttavat oma minäkuva, minäpystyvyyden tunne ja itsetunto. Halisen ym. (2016) mukaan palautteen merkitys näkyy oppijan asenteessa ja motivaatiossa opittavaan asiakokonaisuuteen nähden. (Halinen ym. 2016, 78.)

Tätä kuvastaa myös itsemääräämisteoria. Teorian mukaan ihmisellä on halu tuntea autonomiaa, pätevyyttä ja yhteenkuuluvuutta. Näiden toteutuminen oppimistilanteessa ruokkii motivaatiota opittavaa asiaa kohtaan. (Lonka 2017, 169.)

Yksi teoria, joka kuvasta oppimista on toiminnan kontrolliteorian. Teorian mukaan oppijan toimintaan oppimistilanteessa vaikuttavat agenttiuskäsitys, kontrolliuskomus ja keinouskomukset eli attribootit. Agenttiuskäsityksellä tarkoitetaan oppijan omaa arviota, kuinka kovasti hän yrittää, mahdollisuuksista sekä kokemuksesta avunsaantiin oppimistilanteessa. (Halinen ym. 2016, 85.)

Kontrolliuskomuksella tarkoitetaan yleistä käsitystä siitä, missä määrin yksilöllä on vaikutusmahdollisuuksia hallita omaa oppimistaan. Kontrolliuskomus tarkoittaa samaa asiaa kuin minäpystyvyys. (Halinen ym. 2016, 85.)

Keinouskomukset eli attribootit ovat monenlaisia uskomuksia syistä, jotka vaikuttavat oppimisen onnistumiseen tai epäonnistumiseen. Yksilö voi ajatella onnistumisen johtuvan esimerkiksi sattumasta, omasta kyvykkyydestään tai ulkoisista tekijöistä. Vastaavasti yksilö voi olla epätietoinen onnistumiseen vaikuttavista tekijöistä. Oppimiseen liittyvissä tutkimuksissa on havaittu, että positiivinen ajattelu omasta yrittämisestä on yhteydessä parempaan suoriutumiseen. (Halinen ym. 2016 84–85.)

3.2 Motivaatio osana oppimista

Arkikielessä motivaatiosta puhutaan haluna saavuttaa tietty tavoite. Tiedekirjallisuudessa sanaa käytetään moniulotteisemmin. Itsemääräämisteoriassa motivaatio esitetään jatkumona, jonka toisessa päässä on motivoitumattomuus ja toisessa sisäinen motivaatio. (Halinen ym. 2016, 83.)

Sisäisesti motivoitunut yksilö kokee, että tekeminen on itsessään motivoivaa, eikä tarvitse suoriutumisesta erillistä palkkiota. Ulkoisesti motivoitunut yksilö tarvitsee suoriutuakseen ulkoa tulevia palkintoja tai rangaistuksia. Longan (2017) mukaan ongelmälähtöisistä oppimistapaa pidetään motivoivana oppimismuotona, sillä siinä toteutuu haasteellinen tehtävä, riittävä pystyvyyden tunne, uteliaisuus herää ja kohdataan mielekäs asiayhteys. (Lonka 2017, 168–169.)

Halisen ym. (2016) mukaan toinen motivaatiota käsittelevä teoria on tavoiteorientaatioteoria. Tavoiteorientaatiot voidaan jakaa myös sisäisiin ja ulkoisiin. Tavoiteorientaatiot linkittyvät oppijan uskoon siitä, millainen merkitys kyvykkyydellä on oppimisessa sekä oppijan käsityksiin omasta kyvykkyydestään. Perusmääritelmässä erotetaan toisistaan oppimis-, suoritus- ja välttämisorientaatiot. Nämä eroavat toisistaan sen perusteella, minkälainen halu ohjaa yksilön toimintaa: halu oppia, koska oppiminen koetaan miellyttäväksi, menestymisen halu ja välttämisen halu. (Halinen ym. 2016, 83–84.) Teoria pyrkii ymmärtämään, miksi yksilö mukautuu tai ei mukaudu tietyn toiminnan tavoitteiden haasteisiin (Knuuttila 2018, 4).

Tavoiteorientaatio ilmenee perinteisessä opetustilanteessa. Oppimistilanteet koetaan selviytymistilanteina. Onnistuminen tilanteessa tuottaa iloa ja palkitsevaa tunnetta. Epäonnistuminen vastavasti luo negatiivisia tunteita ja ajatuksen, että ei osaa opetettavaa asiaa. Onnistuminen rohkaisee ja luo positiivisen kierteen opeteltavan asian ympärille. Epäonnistuminen voi luoda pelkoa siitä, mitä vertaiset ajattelevat ja negatiivisen ajatusmallin opeteltavan asian ympärille. (Knuuttila 2018, 5.)

Knuuttilan (2018) mukaan tavoiteorientaatiot voidaan jakaa viiteen; oppimisorientaatio, saavutusorientaatio, suoritus-lähestymisorientaatio, suoritus-välttämisorientaatio ja välttämisorientaatio (Knuuttila 2018, 5).

Oppimisorientoitunut oppilas on oppimishakuinen. Hän haluaa oppia ja ymmärtää uutta. Keskeistä on usein korkeat arvosanat. Saavutusorientoitunut oppilas hakee menestystä suhteessa muihin. Oppilailta korostuu korkeat arvosanat ja halu menestyä paremmin kuin muut. Suoritus-lähestymisorientoitunut oppilas korostaa suhteellista menestystä eli pärjäämistä muita paremmin. Tällainen oppilas ei halua epäonnistua. Suoritus-välttämisorientoitunut oppilas pyrkii saamaan hyviä arvosanoja, mutta ei halua panostaa opiskeluun. Suoritus-orientaatioissa korostuu vertailu muihin vertaisiin. Välttämisorientoitunut oppilas on passiivinen. Tällainen oppilas haluaa suoriutua mahdollisimman vähällä. (Knuuttila 2018, 5–6.)

Knuuttila (2018) jatkaa, että yhdellä oppilaalla voi olla useita orientaatioita. Tavoiteorientaatiot ovat sidoksissa oppilaan motivaatioon sekä minäpystyvyyteen (Knuuttila 2018, 5–6).

3.3 Oppiminen ja toimintaympäristö

Mutilainen & Potila avaavat katsauksessaan (2016) poliisin koulutusta suhteessa työn toimintaympäristöön. Mutilainen & Potila kertovat poliisikoulutuksessa käytetystä simulaatioharjoitusmallista, jossa kokeneiden kouluttajien kokemuksen kautta opittua hiljaista tietoa halutaan siirtää poliisiopiskelijoiden käyttöön. Simulaatioharjoituksen tavoitteena on tarjota työelämää vastaavia käytännön

kokemuksia. (Mutilainen & Potila 2016. Poliisin toimintaympäristö - Poliisiammattikorkeakoulun katsaus, 62.)

Simulaatiot ja simulaattorit nähdään tehokkaina, monipuolisena ja turvallisena harjoitusympäristönä poliisiopiskelijoille. Harjoitusmallissa lähdetään yksittäisistä osista, jotka lopulta tuodaan yhteen isona kokonaisuutena. Simulaatioharjoitukset ovat kouluttajien ennalta suunnittelemlia ja käsikirjoitettuja harjoitteita, joissa poliisiopiskelija pääsee soveltamaan omaa osaamistaan työturvallisesti. Näissä tilanteissa virheet nähdään osana oppimista, joita puidaan suorituksen jälkeen. Opiskelijalla on mahdollisuus paikata omaa suoritustaan tulevissa simulaatioharjoitteissa. (Mutilainen & Potila 2016, 58–59.)

Alla avattu malli mukailee simulaatio- ja/tai skenaarioharjoitusta ja sen etenemisestä numerojärjestyksessä 1–10 (Mutilainen & Potila 2016, 58).

- 1. ENNAKKO ORIENTAATIO**
- 2. ORIENTAATIO SIMULAATIOHARJOITUKSEEN**
- 3. TEORIAN OPISKELU**
- 4. ORIENTAATIO SIMULAATIO- SKENAARIOON**
- 5. SIMULAATIO SKENAARIO**
- 6. KESKUSTELU / JÄLKIPUINTI**
- 7. HARJOITUKSEN PÄÄTTÄMINEN**
- 8. SOVELTAMINEN JATKOSSA TYÖELÄMÄSSÄ TAI HAASTAVAMASSA HARJOITUKSESSA**

Ammattikorkeakoulun tarjoama koulutusaika riittää hyvän perustan luomiseen, mutta käytännön kokemus saadaan vasta työelämässä. Mahdollisimman käytännönläheiset harjoitukset voivat paikata tätä puutetta ja valmistaa opiskelijoita kohtaamaan työelämän tilanteet. (Mutilainen & Potila 2016, 62.) Opetusmalliin liittyvä jälkipuinti ja tilanteen läpikäyminen yhdessä kouluttajan kanssa antaa opiskelijalle valmiudet oman osaamisensa jatkuvaan kehittämiseen ja arviointiin.

Osaamisen kehittämisessä tulisi tavoitella yhä kehittyneempiä ongelmanratkaisutaitoja, joiden avulla oppija on kykenevä oppimaan uutta ja toimimaan oman osaamisensa huipulla haastavissakin olosuhteissa. Laajempaan osaamisen kehittämiseen tähtäävän opetuksen tavoitteena on, että oppija tunnistaisi omat erityispiirteensä, vahvuutensa sekä kehittämiskohteensa. (Halinen ym. 2016, 78) (Pulka 2020, 5–6.)

Yksi näkökulma oppimiseen on Pulkan (2020) mukaan osallistumisnäkökulma. Näkökulmassa korostaa sitä, että yksilön kehittymisen edellytyksenä on vuorovaikutus toisen ihmisen ja ryhmien välillä. Haastavia tilanteita jaetaan koulutuksessa olevien kanssa ja pyritään rohkaisemaan heitä

haasteiden äärellä. Tähän kun yhdistetään tiedonluomisen näkökulma, jossa korostetaan yhteisöllistä työskentelyä haasteiden parissa, saadaan luotua koulutusympäristö, joka vastaa koulutuksen tavoitteita. (Pulka 2020, 6.)

Pulka korostaa, että oppimista vaativassa toimintaympäristössä ei voida rajata vain siihen, että oppija vastaa oikein hänelle esitettyihin kysymyksiin tai suoriutuu harjoitustilanteessa tarkoituksenmukaisesti. Oppimista pitäisi Pulkan (2020) mukaan tarkastella vieläkin laajemmin, etenkin jos kyse on sellaisen taidon ja tiedon oppimisesta, jolla on seurauksia laajemmassa yhteiskunnallisessa tarkastelussa. (Pulka 2020, 6.)

3.4 Oppimistyyli

Oppimistyyliellä tarkoitetaan erilaisia teorioita yksilön tavasta ottaa vastaan, käsitellä ja palauttaa mieleen tietoa. Susimetsä ym. (2014) viittaa teoksessaan Flemingin (2013) kehittämään VARK-malliin. Mallin mukaan ihmiset ottavat tietoa vastaan eri aistien avulla; auditiivinen (kuulo), visuaalinen (näkö) ja kinesteettinen (tunto ja liike). (Susimetsä ym. 2014, 46.)

Susimetsä ym. (2014) toinen teoksessaan avaama teoria jaottelee oppijat globaalisti ja analyytisesti ajatteleviin oppijoihin. Teoria on noussut tietoisuuteen jo 1980-luvulla (Susimetsä ym. 2020, 46). Teoria pohjautuu yksilön tapaan tehdä havaintoja ympäristöstä. Analyytinen oppija omaa hyvän keskittymiskyvyn, yksityiskohtaisen muistin ja hän on kiinnostunut asioiden toimivuudesta. Globaali oppija on intuitiivinen, impulsiivinen, huomioi tunteet, näkee yhtenäisyyksiä asioiden välillä sekä tarvitsee sosiaalisia suhteita oppiakseen uusia asioita. (Susimetsä ym. 2015, 45–46.)

Kolmas teoria, jota Susimetsä ym. (2014) tarkastelee teoksessaan, on Hermannin (1999) luoma kaavio, jossa oppimistyyli jaotellaan neljään kategoriaan: teoreettiset ja rationaaliset, järjestelmälliset ja suunnitelmalliset, innovatiiviset ja luovat sekä tunteelliset ja sosiaaliset oppimistyyli. Teoriassa nähdään kategoriat toisiaan täydentävinä. Susimetsä ym. (2014) toteaaakin, että tutkimuksissa on osoitettu, että oppimistyyli voivat muuttua yksilön elämän aikana, eikä mikään oppimistyyli sulje toista oppimistyyliä pois. (Susimetsä ym. 2014, 46.)

4 ETÄOPISKELUUN SIIRTYMINEN

4.1 Etäopetus

Maailmanlaajuinen Covid-19 virus levisi Suomeen keväällä 2020 ja pakotti siirtymisen etäopiskeluun, sillä viruksen vuoksi kontaktin vähentämistä muihin suositeltiin sen herkästi leviävän ominaisuuden takia. Opettajien ja opiskelijoiden oli nopeasti omaksuttava etäopiskelutaidot kotona tietokoneen välityksellä tapahtuvassa opetuksessa. (Roponen 2021, 3.)

Etäopetuksella tarkoitetaan tieto- ja viestintävälineiden avulla käytävää opetusta, jossa oppija ja opettaja ovat fyysisesti eri paikoissa. Etäopetus on nopeasti tullut käytäntöön teknologian kehityksen myötä. Vuorovaikusta voidaan tukea videolaitteiden avulla tai opetus voi tapahtua kokonaan itsenäisesti verkkokurssien kautta. Yksi variaatio etäopetuksesta on monimuoto-opetus, jossa yhdistetään etäopetusta ja perinteistä fyysisesti samassa paikassa tapahtuvaa opetusta. (Nummenmaa 2012, 20, blogiteksti.)

Etäopetus on vaihtoehtoinen opetustapa kasvokkain tapahtuvalle opetukselle. Ideana on, että mikäli ei ole mahdollisuuksia perinteiselle opetustapahtumalle, jossa oppija ja opettaja ovat suorassa kontaktissa, etsitään paras mahdollinen vaihtoehtoinen keino opetuksen toteutukseen. Tarkoituksena on saada luotua paras mahdollinen opetustapahtuma oppijoiden saataville heidän fyysisestä sijainnistaan riippumatta. (Nummenmaa 2012, 20.)

Nummenmaa kirjoittaa blogitekstissään (2012), että eräissä maissa etäopetuksen on nähty olevan keino nostaa opetuksen tasoa. On kustannustehokkaampaan tuoda esimerkiksi haja-asutusalueilla opiskelijoita ja erikoistuneita opettajia yhteen verkon välityksellä, kuin järjestää opetus fyysisesti sidottuun paikkaan. Etäopetus on nähty myös tasa-arvoa lisäävänä opetustapana. (Nummenmaa 2012, 21.)

4.2 Etäopiskelu poliisiammattikorkeakoulussa

Koronapandemian alkaessa keväällä 2020, ammattikorkeakoulut mukaan lukien poliisiammattikorkeakoulu, sulki ovensa opiskelijoilta 18.3.2020. Lähiopiskelu muuttui etäopiskeluksi nopealla aikataululla ja toi omat haasteensa niin opettajille kuin opiskelijoillekin. Ennen auditoriossa pidetyt luennot siirtyivät verkkoon ja opiskelijoiden täytyi opetella opiskelemaan uusia asioita kotisohvalta vielä aiempaa itsenäisemmin. Luentoihin käytetään Teams- ja Adobe Connect –sovelluksia, joista Teams on vielä nyt koronapandemian helpottaessa jäänyt käyttöön. (poliisi.fi 2020.) Moodle-oppimismalusta, erilaiset verkkokurssit sekä kotona tehtävät esseet ja harjoitukset ovat tulleet opiskelijoille muutaman koronavuoden jälkeen tutuiksi.

Syyskuussa 2020 poliisiammattikorkeakoulu teki uusia toimintalinjauksia koskien toimintaa, koulutusta ja tilojen käyttöä. Tämä johti siihen, että koulun liikuntatilat olivat vain ohjatussa ja valvotussa opetuskäytössä. Tämä esti täysin itsenäisen harjoittelun kuntosalilla, tatamilla, uima-altaassa ja ampumaradalla. (Konsta 2020.) 2021 elokuussa poliisiammattikorkeakoulussa otettiin käyttöön liikuntatilojen koronapassi, joka mahdollisti täyden rokotussarjan ottaneille tai laboratoriotodennetun koronan puolen vuoden sisällä sairastaneet opiskelijat ja henkilöstö saivat 13.8.2021 alkaen käyttää liikuntatiloja iltaisin ja viikonloppuisin. Koronatodistus oli esitettävä poliisiammattikorkeakoulun turvallisuuspäällikkö Juha Mieloselle, joka myönsi opiskelijoille ja henkilöstölle henkilökohtaisen kulkuoikeuden liikuntatiloihin. (Konsta 2021.)

Koronatilanne paheni jälleen 2021–2022 vuodenvaihteessa sulkien jälleen koulun liikuntatilat muusta kuin opetuskäytöstä. Tammikuussa 2022 myös opiskelijoiden itsenäinen ammuntaharjoittelu keskeytettiin toistaiseksi. 28.3.2022 koulun liikuntatilat aukenivat vihdoinkin ja opiskelijat ja henkilöstö pääsivät taas normaalisti käyttämään tiloja myös ilman koronapassia. Myös muita koronarajoituksia alettiin poliisiammattikorkeakoulussa keventämään asteittain. Tartuntojen jäljittämistä ja karanteeniin asettamisista luovuttiin, mutta opiskelijoiden tuli kuitenkin ilmoittaa edelleen tartunnat sähköpostitse koulun turvallisuuspäällikölle. Sen sijaan maskipakosta luovuttiin vasta loppukeväästä 2022. Lähiopetuksessa ei enää tuolloin ollut koronatilanteesta johtuvia rajoituksia. Kuitenkin koulutusjohdon mukaan koronajan opit verkko-opetuksesta ja uusista menetelmistä oli tarpeen säilyttää ja tätä toimintaa tulisi kehittää jatkuvasti. (Konsta 2022.)

4.3 Etäopiskelun hyödyt

Etäopiskelu on tuonut opiskelijoille ja miksei myös opettajille monenlaisia hyötyjä. Erityisesti henkilöille, jotka asuvat kaukana koulusta, etäopiskelu tuo helpotusta, sillä heidän ei tarvitse liikkua kotoaan minnekään. Näin säästyy sekä aikaa, että rahaa. Joinain päivinä sää saattaa olla huono, tai henkilö voi olla esimerkiksi kipeänä, tuo etäopiskelu mahdollisuuden silti osallistua luennoille. (Sainte-anastasia 2023.) Luennoille voi osallistua käytännöstä mistä päin maailmaa vain ja laitteena voi käyttää tietokonetta, puhelinta tai tablettia (Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto 2023).

Etäopiskelun ansiosta kurssivalikoima voi opiskelijoille olla laajempi, sillä oppilaitokset tarjoavat kattavampaa tarjontaa tietäen, että opintoja käydään pääosin kotona. Kotona opiskellessa moni ottaakin enemmän valinnaisia kursseja, sillä aikaa itse opiskeluihin jää enemmän ja opiskelijoiden käytössä on entistä laajempi kurssivalikoima. Opiskelijoilla on myös usein itsellään päätösvalta siitä, milloin he käyvät opintojaan verkossa, joten etäopiskelu on helpompi sovittaa aikataulujaan opintojen, töiden ja perhe-elämän kanssa.

Jos etäopiskelu säästää kaikilta aikaa, niin säästää se myös rahaa. Opettajat voivat pitää verkkoluentoja isommille ryhmille kerrallaan, sillä istumapaikkoja ja luokkakokoja ei tarvitse miettiä. Opiskelumateriaaliin ei mene rahaa, sillä kaikki on sähköisesti verkkoalustoilla. Kuten jo tuolla aiemmin mainittiin, koululle liikkumiseen autolla tai julkisilla kulkuneuvoilla ei tarvitse käyttää rahaa, sillä luennoille voi mukavasti osallistua omalta kotisohvalta. Kotona opiskellessa saat myös opiskella rauhassa ilman muista opiskelijoista lähtevää hälyä ja saat päättää jopa opiskeluasennon, oli se sitten työpöydän ääressä istuen tai vaikka sängyllä maaten. (Sainte-anastasia 2023.)

4.4 Etäopiskelun haitat

Etäopiskelussa on myös omat ongelmansa. Terveysten ja hyvinvoinninlaitoksen sekä Kelan helmimaaliskuussa 2021 tekemän kyselytutkimuksen mukaan 70 prosenttia korkeakouluopiskelijoista

kokee, että opiskelu on vaikeutunut koronapandemian aikana. Etenkin 18–26-vuotiaat kokevat opintojensa muuttuneen vaikeammiksi. Samassa kyselytutkimuksessa yli puolet korkeakouluopiskelijoista kokee yksinäisyyden tunteen lisääntyneen sekä 40 prosenttia kokee taloudellisen tilanteensa heikentyneen pandemian aikana. (Yths.fi 2021.)

Etäopiskelun aiheuttama rajoitettu sosiaalinen vuorovaikutus opiskelijoiden välillä koetaan kaikkein haastavimmaksi haitaksi opettajien näkökulmasta. Myös opettajien ja oppijoiden välinen vuorovaikutus, aktivointi, motivointi sekä opiskelijoiden kokemattomuus etäopiskelussa koettiin haastavana.

Tekniset haasteet tuovat omat haasteensa etäopiskeluun. Yleisimpiä teknisiä ongelmia ovat laitteiston, verkkoyhteyksien sekä ohjelmistojen ja sovellusten toiminnan varmistaminen. Heikot tietotekniset taidot ovat ongelmana sekä opettajilla että opiskelijoilla etäopiskelussa. (Kankaanranta ym. 2012, 29.)

4.4 Tehokas etäopiskelu

Tampereen yliopisto on tehnyt etäopiskelun helpottamiseksi opiskelijan käsikirjan, jossa kerrotaan vinkkejä mahdollisimman onnistuneen etäopiskelun tueksi. Olisi tärkeää järjestää kotona vakituinen työpiste etäopiskelulle, jossa tulisi ylläpitää järjestystä ja järjestää itselleen mahdollisimman mukava ja ergonominen paikka työskentelyyn.

Päivittäisen työskentely- ja vapaa-ajan erotteluun tulisi panostaa, sillä kotioloissa tehtävään etäopiskeluun siirryttäessä sillä päivittäisen opiskeluajan ja palauttavan vapaa-ajan toisistaan erottaminen vaikeutuu huomattavasti. Itselle tulisi luoda selkeä aikataulu, joka jäsentää ajankäyttöä ja tehostaa opiskelua. Tämä auttaa myös jaksamisen ylläpitämisessä, koska näin vapaa-ajalla mielestä saa helpommin suljettua opintoihin liittyvät asiat. Koska jokaisella vireystila vaihtelee yksilöllisesti, opiskeluaika kannattaa kohdentaa hetkiin, jolloin jaksaminen ja keskittymiskyky on parhaimmillaan. Opiskelun vastapainona vapaa-aikana olisi hyvä keskittyä tekemään itselleen mielekkäitä asioita ja näin varmistaa, että seuraavanakin päivänä jaksaa opiskella tehokkaasti.

Toimivat rutiinit auttavat aivoja keskittymään olennaiseen säästämällä työmuistin resursseja vaativammille toiminnoille, kuten opiskelulle. Toimintaa olisi hyvä suunnitella etukäteen ja samoja rutiineja, joita sinulla on ollut arjessa, tulisi ylläpitää. Lounas- ja kahvitauot sekä taukoliikunta tuovat rutiinia päivään ja saat energiaa aivoille ja keholle.

Olennaiseen keskittyminen koetaan usein haastavaksi etäopiskelussa. Puhelimeen tulleiden viestien tai television seuraaminen vie turhaan aikaa tehokkaalta opiskelulta. Opiskeluun syventyminen olisi tärkeää optimaalisen oppimisen kannalta. Keskittymiseen voi auttaa myös yhdessä opiskelu. Vaikka opiskellaankin etänä, virtuaalityöskentely antaa motivaatiota, on yleensä hausempaa ja

tehokkaampaa. Virtuaalitapaamisia opiskelukavereiden kanssa voi sopia myös puhtaasti sosiaalisista syistä. Neuvojen ja avun pyytäminen onnistuu niin opiskelukavereilta kuin myös opettajiltakin virtuaalisesti. (Tampereen yliopisto 2020.)

4.5 Eri opetusmallit

Koronapandemian takia kouluissa on siirrytty paikoin luokassa tapahtuvasta lähiopetuksesta etäopetukseen. Joissain koulussa, kuten myös poliisiammattikorkeakoulussa, on siirrytty eri opetusmuotoja yhdistävään hybridiopetukseen. (Larsson 2021.)

Hybridiopetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa yhdistyvät sekä verkko-opetus, että lähiopetus. Hybridiopetus voi olla joko samanaikaista, jossa osa opiskelijoista seuraa opetusta lähiopetuksessa ja osa etäopetuksessa tai se voi olla eriaikaista, jossa jokainen opiskelija voi opiskella haluamaansa ajankohtana esimerkiksi verkkomateriaalia. Samanaikaisessa hybridiopetuksessa käytetään sähköisinä opetusvälineinä videokonferenssialustoja esimerkiksi Microsoft Teamsiä tai Adobe Connectia ja eriaikaisessa opetuksessa opetus toteutetaan etukäteen nauhoitettujen videoiden, verkkopohjaisten keskustelalueiden tai sähköpostien avulla. (Keskikylä, Liiri, 2021, 8.) Oleellista hybridiopiskelussa on, että opiskelijat ja opettaja muodostavat tilanteessa aidosti yhtenäisen ryhmän riippumatta opiskelutavasta (Tampereen yliopisto 2021).

Koronatilanteen pahentuessa keväällä 2020 poliisiammattikorkeakoulussa siirryttiin käytännössä täysin etäopiskeluun niiden luentojen osalta, jotka on mahdollista pitää Teams -sovelluksella ja eivät vaadi läsnäoloa, kuten esimerkiksi voimankäytön tunnit ja erilaiset läsnäoloa vaativat taktiikka-harjoitukset. Alkuvuodesta 2023 lähtien lähes kaikki opetus poliisiammattikorkeakoulussa tapahtuu hybridiopiskeluna, joten opiskelijat voivat valita, kuuntelevatko he luentoja Teams -sovelluksen välityksellä vai koululla luentoluokassa. Hybridimallia poliisiammattikorkeakoulussa sovelletaan myös paljon eriaikaisessa opetuksessa, jossa opiskelija käy opiskelee itsenäisesti joko kokonaisen verkkokurssin tai katsomalla yksittäisiä videoluentoja.

5 TYÖHARJOITTELU POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUSSA

Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmaan sisältyy 55 opintopisteen työharjoittelu. Työharjoittelu toteutetaan Poliisiammattikorkeakoulun määräämässä poliisilaitoksessa. Harjoittelun aikana opiskelija toimii nuoremman konstaapelin määräaikaisessa virassa kokeneen poliisin opastuksessa. Työharjoittelun aikana toimitaan valvonta- ja hälytyssektorilla, rikostorjunnassa ja liikenne-sektorilla miehistön tehtävissä. (Opetussuunnitelma 2022–2024, 67)

5.1 Työharjoitteluun lähdön vaatimukset

Nimittäminen nuoremman konstaapelin määräaikaiseen virkaan edellyttää poliisiksi koulutettaville kirjatut lisävaatimukset. Laki poliisiammattikorkeakoulusta määrittää, että nuoremman konstaapelin virkaan nimitettäessä on oltava suomen kansalainen, terveydellisesti soveltuva, nuhteeton ja opiskelijalla on oltava voimassa oleva B-luokan ajo-oikeus. (Laki poliisiammattikorkeakoulusta 24§.)

Fyysisen kunnon osalta nimitettävältä opiskelijalta vähimmäisvaatimus on Poliisihallituksen määräyksen mukaista fyysisen kunnon tasoa (2020/2013/4693, fyysisen kunnon testaus poliisihallinnossa).

Yllä mainittujen edellytysten lisäksi, nimityksen edellytyksenä on opiskeluoikeusajan riittäminen ja vaadittujen opintojaksojen hyväksytyt suorittaminen. Hyväksytysti suoritettavat opintojaksot ennen työharjoitteluun nimittämistä ovat seuraavat:

- Ajotekniikka ja -taktiikka
- Liikenneturvallisuus
- Poliisitoiminnan oikeudellinen perusta
- Voimankäytön osajaksot 1–3, osajakso 4 aloitettu
- Poliisin viesti- ja johtamisjärjestelmät
- Ensiapu
- Hälytystehtävät ja valvonta 1, hälytystehtävät ja valvonta 2 aloitettu
- Alkutoimet sekä kuulustelut
- Pakkokeinot ja tiedonhankinta
- Rikostyyppien erityispiirteitä
- Työelämän asettamien vaatimusten mukaiset verkkokurssit
- Virka-aseen tasokoe, sekä lain edellyttämät kaksi harjoituskertaa/ kalenterivuosi. (Opinto-suunnitelma 2022–2024, 68–69.)

5.2 Työharjoittelun osaamistavoitteet

Työharjoittelu arvioidaan hyväksytyt/hylätty -asteikolla. Harjoittelun tavoitteena on tukea opiskelijan kehittymistä poliisin miehistötason perustehtävissä. Harjoittelun jälkeen opiskelija:

- ymmärtää asemansa työyhteisössä ja on kykenevä toimimaan työelämän vaatimusten mukaisesti
- osaa toimia poliisin arvojen mukaisesti operatiivisessa poliisitoiminnassa
- osaa työskennellä valvonta- ja hälytystoiminnan, liikenteenvalvonnan ja rikostorjunnan miehistötason perustehtävissä

- ymmärtää poliisin asiakaspalvelun, teknisen rikostutkinnan sekä lupavalvonnan merkityksen operatiivisessa poliisin toiminnassa
- osaa hankkia ja soveltaa teoreettista tietoa poliisin perustehtävissä
- on kykenevä arvioimaan omaa osaamista ja kehittämistarpeita.
(Opintosuunnitelma 2022–2024, 67.)

Opiskelijaa tuetaan työharjoittelun aikana esimerkiksi työnohjauksella ja välitavoitteilla, mikäli koetaan, että työharjoittelun läpäisy voisi vaarantua.

6 HAASTATTELUVASTAUKSET

Opinnäytetyötä varten oltiin yhteydessä useaan poliisilaitokseen. Vastauksia haastattelukysymyksiin saatiin toivottua vähemmän. Haastatteluvastauksia saatiin Helsingin poliisilaitokselta sekä Hämeen poliisilaitokselta, tarkemmin Lahden pääpoliisiasemalta. Haastattelupyynnöt osoitettiin kolmelle eri poliisilaitokselle, yhteensä seitsemälle harjoitteluohjaajalle. Vastausten määrään voi vaikuttaa esimerkiksi työntekijöiden kiire tai haluttomuus vastata sähköpostihaastatteluun.

Kaikille haastateltaville lähetettiin samat haastattelukysymykset. Haastattelukysymyksiin ei liitetty etukäteen vastausvaihtoehtoja, vaan kysymykset olivat avoimia kysymyksiä. Vastaukset käsiteltiin anonymisti. Kaikki haastatteluun vastanneet ovat työskennelleet usean vuoden valvonta- ja hälytyssektorilla, ja he ovat ohjanneet useamman harjoittelijan uransa aikana. Osalla vastaajista oli kokemusta harjoittelijan ohjaamisesta ennen koronapandemiaa, yhdellä vastaajista ei. Haastateltavat on eroteltu toisistaan numeroin (H1-3)

KYSYMYS 1: Miten pitkään olet työskennellyt harjoitteluohjaajana? Työskenteletkö kentällä vai tutkinnassa?

H1 on työskennellyt valvonta- ja hälytyssektorilla, eli kentällä viidestä kuuteen vuoteen, ja hänellä on kertomansa mukaan ollut neljä työharjoittelijaa ohjattavana.

H2 työskentelee valvonta- ja hälytyssektori on ohjannut työuransa aikana kaksi työharjoittelijaa.

H3 on työskennellyt valvonta- ja hälytyssektorilla 11 vuotta.

KYSYMYS 2: Onko Covid-19 pandemian aiheuttama etäopiskeluun siirtyminen ja rajoitukset mielestäsi vaikuttaneet harjoittelijoiden osaamiseen? Millä osa-alueilla ja miten?

H1 toteaa, että harjoittelijoita on vaikea arvioida keskenään, sillä harjoittelijat ovat olleet keskenään eri tasoisia. Ennen pandemiaa ja pandemian jälkeen on ollut hyvin pärjääviä harjoittelijoita ja heikompi tasoisia harjoittelijoita.

H1 on sitä mieltä, että harjoittelijoilla oli puutteita puhallusratsian suorittamisessa, koska opintojen aikana niitä ei saanut tehdä koronarajoituksista johtuen. Myöskin yleisen järjestyksen - ja turvallisuuden valvonta jäi harjoitteluaikana vähäiseksi, koska sitä ei tarvinnut tehdä poliisilaitoksen alueella. Haastateltava pohti myös sitä, että miksi osalla harjoittelijoista poliisin tietojärjestelmien käyttö on heikolla tasolla. Haastateltava ei osannut vastauksessaan antaa suoraa vastausta siihen vaikuttiko tähän korona- ajan haasteet vai opiskelijan henkilökohtaiset kyvyt.

H2 arvioi, että pandemia ei ole vaikuttanut merkittävästi harjoittelijoiden kykyyn suoriutua työharjoittelussa. H2 toteaa, että asioita täytyy kuitenkin opetella työharjoittelussa ja myöhemmin työelämässä ja mahdolliset puutteet on helppo korjata.

H3 toteaa, että etäopetus on voinut hankaloittaa vuorovaikutuksen luomista ihmisten kanssa. Hänen mielestään myös lähiopetuksen puute on voinut vaikuttaa siihen, että kaikkiin kysymyksiin tai ongelmiin ei saada heti ratkaisua.

KYSYMYS 3: Onko tullut tilanteita, joissa harjoittelijan osaaminen on ollut puutteellista? Onko tämä voinut mielestäsi aiheutua Covid-19 pandemian aiheuttamasta etäopiskelusta ja rajoituksista harjoitustilojen käyttöön?

H1 toteaa, että aina harjoittelijoiden osaaminen on puutteellista. H2 on sitä mieltä, että puutteita on aina ja alussa suurimmat puutteet tulevat esille viestijärjestelmien käytössä ja hälytysajossa. H2 toteaa, että sen ohjaajan on alkuun otettava ensin selvää mitä harjoittelija osaa. Puutteet ovat H2 mielestä ymmärrettäviä, mutta harjoittelijan oppiminen on aina harjoittelijan vastuulla.

H3 ei osannut vastata kysymykseen.

KYSYMYS 4: Pystyivätkö opiskelijat korona-aikana harjoittelemaan fyysistä voimankäyttöä ja ammuntaa laitoksella?

Kaikki haastateltavat kertovat, että rajoituksista huolimatta laitoksella pystyttiin harjoittelemaan ammuntaa ja pitämään yllä fyysistä toimintakykyä vaikkakin koulutustilaisuudet olivat kiellettyjä.

KYSYMYS 5: "Onko harjoittelijoiden osaamiseen tullut eroja, kun vertaat aikaan ennen Covid-19 pandemiaa? Jos on, millä osa-alueilla?"

H1 toteaa, että isoin ero oli huomattavissa nimenomaan YJT-tehtävien tekniikoissa. Vastauksissa pohdittiin, että tähän varmasti on vaikuttanut se, että korona-aika sotki opetussuunnitelmaa ja kaikkia harjoituksia ei voitu toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

H2 ja H3 toteavat, että eivät osaa eritellä selkeitä eroja harjoittelijoiden välillä ennen ja jälkeen pandemian.

KYSYMYS 6: Tällä hetkellä poliisiammattikorkeakoulussa opiskellaan sekä lähi-, että etäopetuksessa. Onko tämä sinun mielestäsi järkevää? Tukeeko tämä työelämän valmiuksia?

H1 kertoo, että hänellä on omakohtaista kokemusta etä- ja lähiopiskeluista poliisiammattikorkeakoulussa. Hänen mielestään on opintokokonaisuuksia, joissa lähiopetuksen hyödyt ovat vähäiset, mutta myös kokonaisuuksia, joita ei voi suorittaa etäopintoina. Näihin H1 listaa esimerkiksi fyysisen voimankäytön ja teknisen tutkinnan kokonaisuudet.

H2 on sitä mieltä, että etä- ja lähiopintojen yhdistämien on järkevää. H2 kokee, että etäopiskelu on joustavaa ja ottaa huomioon myös erilaiset elämäntilanteet. H2 arvelee myös, että etäkäytänteet ovat tulleet jäädäkseen myös työelämään, joten on hyvä, että ne tulevat tutuiksi jo opiskeluaikana.

H3 on sitä mieltä, etäopetus sopii ei-niin-ammattillisiin opintokokonaisuuksiin, mutta etäopetuksella ei pystytä korvaamaan lähiopetusta keskiössä olevien ammatillisten opintojen osalta.

KYSYMYS 7: Onko etäopiskelun tuomat rajoitukset korona-aikana turhauttaneet harjoittelijoita? Onko harjoittelijoiden ja ohjaajien keskuudessa herännyt keskustelua siitä, että harjoittelijat olisivat kokeneet osaamisensa puutteelliseksi etäopiskelun sekä harjoitusolosuhteiden rajoittamisen vuoksi (liikuntatilat, ampurata yms.)?

H1 toteaa, että hänen harjoittelijansa oli ilmaissut turhautumistaan osaamattomuuteen fyysisen voimankäytön osalta. Keskusteluissa harjoittelija toi esiin sen, että koronarajoitukset estivät täyden oppimisen, koska esimerkiksi tatamille ei päässyt. Haastateltava oli kuitenkin sitä mieltä, että osaamattomuus voimankäyttötilanteissa johtui arkuudesta ja itseluottamuksen puutteesta eikä niinkään koronarajoitusten haasteista.

H2 toteaa, että työharjoittelijat ovat itse ilmaisseet turhautumistaan etäopiskelukäytänteisiin ja harjoittelijat ovat kokeneet etäopiskelulla olleen negatiivisia seurauksia.

KYSYMYS 8: Vapaa kerronta.

H1 haluaa todeta vielä, että kaikki harjoittelijat eivät loista joka osa-alueella ja tämä voi johtua myös harjoittelin omista työelämän tavoitteista.

7 TULOKSET

Tutkimuksemme tavoite oli selvittää, miten koronapandemian alkaessa yleistynyt etäopiskelu on vaikuttanut työharjoittelussa olevien opiskelijoiden eli nuorempien konstaapelien ammattitaitoon ja osaamiseen ja kykyyn toimia käytännön työtehtävissä. Tutkimusta tehdessämme tiedostimme sen, että työharjoittelu on osa opetusta ja opiskelua ja työharjoitteluun lähtiessä tietotaito ja osaaminen ei voi olla samalla tasolla kuin kokeneilla konstaapeleilla. Opetussuunnitelma kuitenkin tarjoaa hyvän pohjan ja perusosaamisen käytännön poliisityöhön. Tähän halusimme peilata tutkimustamme.

Opinnäytetyötä aloittaessa oletuksemme oli, että korona-aika vaikuttaa työharjoitteluun. Tähän vaikutti varmasti oma kokemus korona-ajan opiskelusta, ja se, että etäopetus koettiin haastavana.

Haastattelututkimuksen tulos oli selkeä. Tutkimuksessa ilmeni, että etäopiskelulla ei ole ollut isossa mittakaavassa vaikutusta nuorempien konstaapelien suoriutumiseen työharjoittelussa.

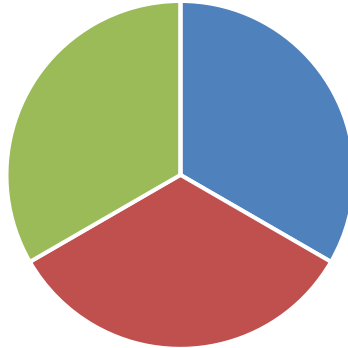
Haastatteluissa ei yhtä nostoa lukuun ottamatta noussut esiin suuria eroja ennen korona-aikaa olevien harjoittelijoiden sekä korona-ajan jälkeisten harjoittelijoiden välillä. Tähän vaikuttaa myös se, että haastatteluvastausten määrä oli haluttua pienempi. Toisaalta osa vastanneista oli toiminut useamman harjoittelijan ohjaajana, joten heillä voitiin oletettavasti olla kokemusta aiheesta.

Haastattelussa nostettiin esiin se, että tiettyjen käytännön työtehtävien suorittaminen oli heikompaa, kuin ennen pandemiaa, mutta näiden käytännön työtehtävien osaamisen puute ei ollut niin suuri, että se vaikuttaisi kokonaiskuvassa työharjoittelun suorittamiseen. Esimerkkinä käytettiin puhallusratsian suorittamista, sillä pandemian aikana puhalluttamista ei koulussa voitu harjoitella. Tämä on kuitenkin kokonaiskuvaa ajatellen pieni osa valvonta- ja hälytyssektorilla työskentelyä.

Kuitenkin puutteena nähdyt asiat ovat olleet haastateltavien mukaan pieniä ja niitä on pystytty korjaamaan nopeasti. Opiskelijoiden suoriutumiseen on haastatteluiden mukaan vaikuttanut opiskelijoiden asenne sekä motivaatio etenkin silloin, jos työtehtävät eivät ole olleet niitä, joihin harjoittelija haluaisi valmistuttuaan työllistyä.

KYSYMYS 2: Onko Covid-19 pandemian aiheuttama etäopiskeluun siirtyminen ja rajoitukset mielestäsi vaikuttaneet harjoittelijoiden osaamiseen? Millä osa-alueilla ja miten?

H1 - Harjoittelijoilla joitakin puutteita
H2 - Ei ole vaikuttanut merkittävästi
H3 - On voinut vaikuttaa vuorovaikutuksen

Kaavio vastauksista kysymykseen 2.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Niin kuin tutkimustuloksissa todettiin, osaaminen on pysynyt yleisellä tasolla ennallaan. Kuitenkin nostoja yksittäisistä asioista nousi haastatteluissa esiin ja nämä nostot voidaan selittää sillä, että etäopetus muokkasi paljon opetussuunnitelmaa ja käytännön harjoitusten toteutusta. Huomionarvoista on myös se, että kukaan vastanneista ei selkeästi kokenut etäopetuksen vaikuttaneen negatiivisesti harjoittelijoiden suoriutumiseen työharjoittelun aikana. Tästä voi päätellä myös sen, että opetussuunnitelman mukainen teoriaopetus on hyvällä tasolla ja antaa teorian tietoa suoritua käytännön harjoituksista, vaikka käytännön harjoitukset jäisivätkin suunniteltua vähemmälle.

Opinnäytetyötä tehdessämme keskustelimme myös harjoittelulaitoksella työskentelevien jo valmistuneiden konstaapelien kanssa, jotka olivat opiskelleet korona-aikana. Keskusteluissa nousi esille se, että esimerkiksi voimankäytön opetussuunnitelmaa jouduttiin muokkaamaan. Lisäksi kenttätoiminnan harjoituksia yhdistettiin niin, että suorituskertoja opiskelijoille tuli huomattavasti suunniteltua vähemmän. Tämä näkyi myös haastatteluvastauksissa.

Keskustelimme myös korona-aikana harjoitteluun lähdössä olevien opiskelijoiden kanssa oli keskustelua aiheesta. Opiskelijat kokivat epävarmuutta esimerkiksi siitä, että eivät olleet päässeet omatoimisesti harjoittelemaan ampumaradalla ja riittääkö karsittu voimankäytön opetus käytännön työelämässä.

Valvonta- ja hälytyssektorilla toimiessa etäopetuksen tuomat negatiiviset vaikutukset olivat suurempia kuin rikostorjunnan tai lupapuolen työtehtävissä. Valvonta- ja hälytyssektorilla tilanteet ovat osittain ennalta-arvaamattomia ja ne tulevat eteen yllättäen. Työskentelyssä korostuu myös pienien yksityiskohtien hallinta eri osa-alueilla. Jotkut näistä osa-alueista ovat sellaisia, että ne rutinoituvat vasta harjoittelun edetessä.

Esimerkkinä tästä haastatteluissa nousi ihmisten kohtaaminen, fyysinen kontakti sekä esimerkiksi puhallusratsioiden suorittaminen ja niissä käytettävien välineiden hallinta. Korona-aikana ihmiset pakotettiin olemaan erillään toisistaan ja haastatteluissa tuli ilmi, että tämä voi näyttäytyä työtehtävillä arkuutena sekä epävarmuutena. Puhallusratsioita ei korona-aikana tehty haastattelujen mukaan lainkaan tai hyvin vähän. Haastatteluissa todettiin, että nämäkin taidot ovat sellaisia, jotka opitaan vain tekemällä.

Hyvänä nostona haastatteluissa oli myös harjoittelijan luonne ja oma kokemus omasta osaamisen tasosta. Luonteeltaan arka ja epävarma harjoittelija voi äkkinäisessä tilanteessa suorittaa haluttua heikommin, kuin itsevarma tai esimerkiksi painitaitoinen harjoittelija. Myöskin luonteeltaan arka tai epävarma harjoittelija voi kokea, että olisi tarvinnut enemmän opetusta ja harjoitusta, mitä korona-aikana pystyttiin järjestämään.

Haastateltavien vastauksiin vaikuttaa myös heidän omat kokemuksensa ja ajatukset. Osa harjoitteluohjaajista lähtee siitä, että harjoittelija ei osaa mitään ja opettaa asiat kädestä pitäen. Osalla ohjaajista saattaa olla käsitys jo siitä, mitä harjoittelijan kuuluisi osata. Tähän varmasti vaikuttaa harjoitteluohjaajan kokemus. Toisaalta taas, etenkin valvonta- ja hälytyssektorilla harjoitteluohjaajan on lyhyessä ajassa tiedostettava harjoittelijan taso. Luottamus on pohja yhteistyölle ja sille, että oppiminen on sujuvaa ja nousujohteista.

Haastatteluvastausten perusteella etäopetus koettiin hyödyllisinä teoreettisissa aineissa, mutta vastauksissa nostettiin esiin se, että etäopetuksella ei voi korvata käytännön poliisityön harjoittelua käytännön harjoituksissa. Myöskin etäopiskelun ohessa pitäisi olla tarjolla mahdollisuus mennä paikalle, sillä opiskelijat oppivat kukin eri tavalla.

9 POHDINTA

Alusta asti aihe ja sen tutkimusmenetelmät olivat meille selkeät. Tulisimme haastattelemaan harjoitteluohjaajia liittyen pandemian mahdolliseen vaikutukseen opiskelijoiden osaamisen osalta. Tutkimusluvut laitoksille saatuamme, lähetimme haastateltaville kysymykset sähköpostitse. Ongelmaksi muodostui äkkiä se, etteivät haastateltavat vastanneet sähköposteihin. Tämä on toki ymmärrettävää, sillä kaikilla on kiire – ja varmasti kiire korostuu harjoitteluohjaajilla vielä enemmän. Emme

olleet tyytyväisiä haastateltavien määrään, mutta useista yhteydenotoista huolimatta, emme saaneet enempää vastauksia. Saimme kuitenkin lopulta kolme vastausta ja tyydyimme tähän, sillä vastaukset olivat hyvin kattavia ja vastanneilla oli paljon kokemusta nuorempien konstaapelien ohjauksesta.

Huomionarvoista on myös se, että lähes jokaisessa haastatteluvastauksessa korostui harjoittelijan omat mielenkiinnonkohteet. Harjoittelujaksolla kuitenkin toimitaan lähes kaikissa miehistötason perustehtävissä. Osa harjoittelijoista voi kokea valvonta- ja hälytyssektorin jakson kuormittavana ja osaamisen heikompana, koska he eivät ole motivoituneita kyseiseen työtehtävään. Vastaavasti rikostorjunnan perustehtävät ja asiakaskohtaamiset siellä voivat olla onnistuneempia. Tätä aihetta sivuaa myös Halinen ym. (2016) mukaan palautteen merkitys näkyy oppijan asenteessa ja motivaatiossa opittavaan asiakokonaisuuteen nähden (Halinen ym. 2016, 78). Palaute on isossa roolissa etenkin silloin, jos työharjoittelija kokee epävarmuutta omasta osaamisestaan.

Keskustelimme myös mielenkiinnosta laitoksella jo valmistuneiden vanhempien konstaapelien kanssa aiheesta. Keskusteluissa oli nähtävissä yhtäläisyyksiä haastatteluvastausten kanssa. Tutkimme poliisiammattikorkeakoulun tiedotteita korona-ajalta, mutta meille ei sieltä täysin selvinnyt miten käytännössä opetusta oli muutettu. Keskusteluissa nousi tutkimuksemme kannalta tärkeää tietoa siitä, miten käytännössä opetus oli muuttunut. Tärkeimpinä nostoina keskusteluissa nousi se, että etenkin kenttäharjoituksia ei voitu järjestää ja yksittäisten harjoituspäivien sijaan järjestettiin yksi massapäivä, jossa käytiin käytännössä kaikki aiheeseen liittyvä käytännön harjoittelu. Tämä näkyi heidän mielestään epävarmuutena suorittaa YJT-tehtäviä, koska käytännön kokemusta ei ollut. Näitä keskusteluja emme voineet suoraan käyttää osana tutkimustamme, koska keskusteluista ei kirjattu mitään dataa eikä ne ole suoraan verrannollisia esimerkiksi haastattelututkimukseen.

Työtä tehdessämme etsimme vastaavanlaisia tutkimuksia aiheesta. Aiheestamme löytyy suhteellisen vähän tutkimuksia, sillä koronapandemia on ilmiönä varsin tuore. Tämän takia emme voineet verrata tuloksia minkään muun vastaavan tutkimuksen kanssa. Vertailu olisi ollut hyödyllistä myös meidän tutkimuksemme kannalta, etenkin kun emme olleet tyytyväisiä saamaamme haastatteluaineiston määrään. Muut pandemiaan liittyvät tutkimukset käsittelivät enemmän opiskelijoiden korona-ajan hyvinvointia ja taloutta, kuin osaamista ja ammattitaitoa ja sen kehittymistä. Harjoittelijoiden osaamista voi olla myös tutkimuksen valossa hankala arvottaa, koska työharjoittelu arvioidaan hyväksyty- hylätty. Arviointiin vaikuttaa ennen kaikkea harjoitteluohjaajien antama palaute.

Yhteenvedona voisikin sanoa, että korona-aika ja sen tuomat vaikeudet opiskeluun liittyen eivät huomattavasti ole vaikuttaneet poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden ammattitaitoon ja osaamiseen ja kykyyn suoriutua työharjoittelussa. Harjoituksia on pystytty järjestämään niin, että työelämään siirtymiseen liittyvät valmiudet täyttyvät.

Työharjoittelu on hieno mahdollisuus päästä oppimaan poliisin työtä käytännössä ja rakentamaan omaa ammattitaitoa koulussa opitun tiedon ja taidon pohjalta. On ymmärrettävää, että etenkin työharjoittelun alussa koetaan epävarmuutta omasta osaamisesta. Koulun järjestämät käytännön harjoitukset ja niistä saatu kokemus ja palaute tukevat työharjoitteluun lähtevän nuoremman konstaapelin itsevarmuutta ja minäpystyvyyden tunnetta. Etäopiskelun ja harjoitusten minimoinnin seurauksena kokemus tästä jäi pois tai oli vaillinainen.

Yksi näkökulma oppimiseen on Pulkan (2020) mukaan osallistumisnäkökulma. Näkökulmassa korostaa sitä, että yksilön kehittymisen edellytyksenä on vuorovaikutus toisen ihmisen ja ryhmien välillä. (Pulka 2020, 6.) Haastavia tilanteita jaetaan koulutuksessa olevien kanssa ja pyritään rohkaisemaan heitä haasteiden äärellä. Tähän kun yhdistetään tiedonluomisen näkökulma, jossa korostetaan yhteisöllistä työskentelyä haasteiden parissa, saadaan luotua koulutusympäristö, joka vastaa koulutuksen tavoitteita. (Pulka 2020, 6.)

Kirjallisuuskatsauksessa käsiteltiin erilaisia oppijoita. Osalle oppijoista etäopiskelu sopii hyvin, kun taas toiset tarvitsevat oppiakseen enemmän paikan päällä tapahtuvaa opetusta. Käytännön ammattiin ja siihen kouluttautumiseen vaikuttavat myös opiskelijan aikaisemmat kokemukset. Esimerkiksi puolustusvoimilla palvelleen ja työskennelleen opiskelijan on todennäköisesti helpompi ja nopeampi oppia poliisikoulutuksessa opeteltavia tekniikoita ja taktiikoita, koska hänellä on kokemusta jo vastaavanlaisesta opiskelusta ja käytännön tilanteiden harjoittelusta.

Tähän vaikuttaa myös opiskelijan kokemus itsestään ja kyvyistään. Tämä nousi esiin haastatteluvastauksissa ja kirjallisuuskatsauksessa. Hyvän itsevarmuuden omaava opiskelija toimii itsevarmemmin tilanteissa, jotka tulevat hänelle eteen uusina, kuin omasta kyvykkyydestään epävarma opiskelija. Vaikka etäopiskelu ja koronan tuomat rajoitukset eivät varsinaisesti vaikuttaneet opiskelijoiden suoriutumiseen harjoittelussa, opiskelijat kokivat epävarmuutta harjoitteluun lähtiessään, koska käytännön harjoittelu oli jäänyt vähäiseksi. Toki työharjoitteluun lähteminen on aina jännittävä paikka ja kuten opintojemme aikana meille on useasti todettu, että työharjoittelussa ollaan oppimassa.

9.1 Omat kokemuksemme etäopiskelusta

Me itsekkin korona-ajan opiskelijoina pohdimme paljon heti aloitettuumme opiskelun koronan vaikutusta meihin ja osaamiseemme tulevassa työssä. Kaikki teorialuennot pidettiin etäyhteyksillä Teamsin kautta ja liikuntatilat olivat usein kiinni. Koimme varsinkin Teams-luentoihin keskittymisen kotoona sekä opettajan ja opiskelijoiden välisen vuorovaikutuksen hankalaksi. Teknisiltä ongelmiltaan ei säästyty, mikä aiheutti lisää turhautumista. Me molemmat koemme, että keskitymme ja opimme paljon paremmin, kun olemme luennoilla fyysisesti läsnä. Tästä syntyi idea aiheeseen, joka liittyisi pandemia-aikaan ja sen vaikutukseen opiskelijoiden osaamiseen. Olimme molemmat tehneet jo yhden opinnäytetyöt aiemmassa opinahjossamme, joten päätimme ruveta tähän projektiin yhdessä, vielä kun sama aihekin kiinnosti molempia erityisen paljon. Aiheen kiinnostavuutta lisää se, ettei tästä aiheesta juurikaan löytynyt muita opinnäytetöitä.

Haastatteluiden ja työharjoittelupaikalla käytyjen vapaamuotoisten keskustelujen lisäksi keskustelimme myös tuoreiden poliisiopiskelijoiden kanssa, jotka ovat päässeet opiskelemaan poliisiammatikorkeakoulussa nyt, kun siellä on käytössä niin sanottu opiskelun hybridimalli. Opiskelijat olivat tyytyväisiä tähän malliin, sillä se ottaa huomioon monenlaiset oppijat ja monelta eri paikkakunnalta sekä eri elämäntilanteista tulevat opiskelijat.

9.2 Oma oppiminen ja haasteet

Anniinalla aiemman opinnäytetyön tekemisestä oli vierähtänyt jo noin 10 vuotta, joten tuntui lähes siltä, että olisi uuden asian äärellä. Suvi oli tehnyt opinnäytetyön edellisessä koulussaan muutama vuosi sitten, joten hänellä asiat olivat tuoreemmassa muistissa, mutta kuitenkin lähteiden merkkäämiseen, kirjallisuuskatsauksen kokoamiseen ja tutkimuksen tekemiseen täytyi paneutua täysillä ja muistutella asioita mieleen. Koemme, että oppimista on tapahtunut niin Wordin käytön kuin itse opinnäytetyön eri vaiheiden saralla rutkasti. Lisäksi tutkimuslupien hakeminen oli molemmille uutta.

Lähteitä käytettiin monipuolisesti ja lähdemateriaalin etsiminen oli helppoa. Tutkimuskysymys, opinnäytetyön runko ja haastattelukysymykset muodostuivat helposti. Haastavaa oli se, että haastatteluihin ei vastattu ja sen takia materiaali jäi toivottua pienemmäksi. Pohdimme, olisiko tähän auttanut se, että haastattelusähköpostit olisi laitettu useammalle harjoitteluohjaajalle. Emme kuitenkaan halunneet laittaa haastatteluja sellaisille haastateltaville, joilta ei olisi etukäteen lupaa tähän kysyty.

Toinen haaste koski opinnäytetyön aikataulutusta. Ensimmäinen suunnitelmamme oli, että opinnäytetyö olisi ollut valmis ennen työharjoitteluun lähtöä. Tämä ei toteutunut ja teimme uuden suunnitelman työharjoittelun aikana sijoittuvalle etäkoulujaksolle. Tähän syynä oli se, että Anniina pääsi aloittamaan työharjoittelunsa Suvia kolme kuukautta myöhemmin, joten aikatauluja oli tämän takia

hankala sovittaa yhteen. Tämä ei kuitenkaan lopulta haitannut, sillä kummankaan valmistuminen ei venynyt opinnäytetyön valmistumisen siirtymisen takia.

9.3 Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Aineiston keruumenetelmän valinta eli sähköposti oli tässä tutkimuksessa mielestämme vähän epäonnistunut. Sähköpostitse on helppoa ja nopeaa kontaktoida haastateltavia, mutta vastausten saaminen oli luultua vaikeampaa. Muistutussähköposteista huolimatta vastauksia tuli odotettua vähemmän.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioidessa, tulimme siihen tulokseen, että tutkimus olisi ollut paljon luotettavampi, jos haastateltavia olisi enemmän, useammilta laitoksilta ja usealta eri poliisityön sektorilta. Tässä ei kuitenkaan onnistuttu, koska tutkimuslupia olisi jouduttu kyselemään moneen eri laitokseen ja vastauksia haastateltavilta oli muutenkin niin vaikea saada. Saatujen vastausten pohjalta kuitenkin arvioimme itse vastaukset monipuolisiksi ja luotettaviksi.

Tutkijoina ajattelimme alkuun, että etäopiskelu olisi aiheuttanut enemmän muutoksia opiskelijoiden osaamisessa. Tutkimustuloksissa isoja muutoksia ei juurikaan ollut tapahtunut. Tutkimuksen kannalta kattavampia tuloksia olisi saanut, jos olisi verrannut harjoittelijoiden osaamista ennen ja jälkeen etäopiskeluvaiheen.

Koitimme kirjoittaa tutkimuksen etenemisen ja tutkimuskysymykset auki tarkasti, jotta lukijalle ei jäisi epäselvyyttä siitä, miten tutkimuksen tekeminen on edennyt. Tutkimusaineistoa on sensuroimatta esitelty ja tutkimustuloksia analysoitu.

9.4 Jatkotutkimusehdotukset

Olisi mielenkiintoista, jos jatkossa tutkittaisiin sitä, miten uusi opetussuunnitelma hyödyntää etäopiskelumahdollisuutta osana hybridimallia ja miten tämä näkyy tulevaisuudessa työharjoittelussa olevien opiskelijoiden osaamisessa. Tutkimus kannattaisi toteuttaa esimerkiksi strukturoituna tai puolistrukturoituna teemahaastatteluna mielellään niin, että haastattelu suoritettaisiin joko livenä kasvokkain tai videopuhelun avulla.

Mielenkiintoista olisi myös tietää, miten opettajat ja opiskelijat kokevat hybridimallin käytön ja sen onnistumisen poliisiammattikorkeakoulussa. Tätä aihetta sivuttiin myös haastatteluvastauksissa. Tähän voisi myös verrata poliisiammattikorkeakoulun ja toisen ammattikorkeakoulun tuloksia keskenään.

LÄHTEET

Kananen, J. 2010: Opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2014: Etnografinen tutkimus. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Keskikylä, I., Liiri, L-J. Hybridiopetus korkeakouluissa. 2021. Pro- Gradu tutkielma. Kasvatustiede. Luettavissa: https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/153167/Liiri_Linda-Juulia_Keskikyla_Inka_Opinnayte.pdf?sequence=1. Luettu 24.1.2023

Knuutila, S. Oppilainen motivaation ja tavoiteorientaatioiden muuttuminen ilmiölähtöisessä elektronikkaprojektissa käsityön kontekstissa. 2018. Pro Gradu- tutkielma. Turun yliopisto. Luettavissa: [Knuutila_Siiri_progradu.pdf \(utupub.fi\)](#) Luettu 6.3.2023

Koivula, J. RE: VS: Aineistot s-postilla? Sähköposti aineistonkeruun välineenä yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa. 2010. Pro-Gradu- tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Luettavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/22987/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201002241276.pdf> Luettu 31.1.2023

Laki poliisiammattikorkeakoulusta 1164/2013.

Larsson, T. Lähi- ja etäopetuksesta hybridiopetukseen. Kielineuvoston blogiteksti 29.10.2021. Luettavissa: <https://www.bookbeat.fi/kirja/laadullisen-tutkimuksen-nakokulmat-ja-menetelmat-224757> luettu 21.3.2023

Nummenmaa, M. Etäopetus tarjoaa monia mahdollisuuksia oppimiseen ja opetukseen. Opetushallituksen opas. 2012: 13. Luettavissa: [988100_tutkittua_tietoa_oppimisympäristöistä.indd \(turku.fi\)](#). Luettu: 23.1.

Oksanen, A. Poliisiammattikorkeakoulun julkaisu. Luettavissa: <https://fi.sainte-anastasia.org/articulos/psicologa-educativa-y-del-desarrollo/ventajas-y-desventajas-de-estudiar-desde-casa.html>. Luettu 23.1.2023

Oksanen, A. Poliisiammattikorkeakoulun julkaisu. Luettavissa: https://polamk.fi/etusivu/-/asset_publisher/n7ktyY8lh8jh/blog/id/36449772 luettu 24.1.2023

Poliisiammattikorkeakoulu. Uutinen 2022. Luettavissa: https://konsta.polamk.fi/meidan_polamk/uutiset/Sivut/Maskin-k%C3%A4ytt%C3%B6velvollisuus-loppuu-2.5.-Koronauutisia.aspx. Luettu 24.1.2023

Poliisihallituksen määräys 2020/2013/4693. Fyysisen työkyvyn testaus poliisihallinnossa. Luettu 31.1.2023

Pulkka, A-T. (toim.) Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille 2020. Maanpuolustuskorkeakoulu. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos. Helsinki. Luettavissa: [Pulkka et al. - Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille verkkoversio.pdf \(doria.fi\)](#) Luettu: 21.9.

Roponen, V. Restonomien etäopiskelu ammattikorkeakoulussa. 2020. Haaga- Helian ammattikorkeakoulu. AMK-opinnäytetyö. Matkailun tutkinto. Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/750125/roponen_vivi.pdf?sequence=2&isAllowed=y. Luettu:23.1.2023

Salmela-Aro, K. Motivaatio ja oppiminen kulkevat käsi kädessä 2020. PS-kustannus. Luettavissa: [motivaatio ja oppiminen esipuhe.pdf \(ps-kustannus.fi\)](#). Luettu: 22.1.

Tampereen yliopisto. Tampereen yliopiston opiskelijan käsikirja. 2020. Luettavissa: <https://www.tuni.fi/fi/opiskelijan-opas/kasikirja/uni/opiskelun-ja-hyvinvoinnin-tuki/opiskelutaidot-0/eta-opiskelun-opiskelutaidot>. Luettu 23.1.2023

Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos. Etäopinnot ja yksinäisyys ovat koetelleet korkeakouluopiskelijoita. 2021. Mediatiedote. Luettavissa: <https://www.yths.fi/ajankohtaista/2021/etaopinnot-ja-yksinaisyys-ovat-koetelleet-korkeakouluopiskelijoita/> luettu 23.1.2023

Tuomi, J., Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki. Tammi. Luettavissa: <https://www.bookbeat.fi/kirja/laadullinen-tutkimus-ja-sisallonanalyysi-60806>. Luettu: 1.10.2023

Virtanen, V., Postrareff, L., Hailikari, T. Yliopistopedagogiikka 2015. Vol 22, nro 15. Luettavissa: [virtanen-ym.pdf \(oamk.fi\)](#). Luettu 23.1.

Rubin, A. Toimintaympäristön muutosten tarkastelu. TOPI- Tulevaisuudentutkimuksen oppimateriaali. 2023. Luettavissa: [Toimintaympäristön muutosten tarkastelu | TOPI – Tulevaisuudentutkimuksen oppimateriaali \(tulevaisuus.fi\)](#) Luettu 21.3.2023

Yle. Artikkelit. 2017. Luettavissa: [Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta | Psykologia | Abitreenit | yle.fi](#) Luettu 21.3.2023

Yle. Artikkelit. 2021. Luettavissa: [Etäopiskelu uuvuttaa opiskelijat, voimavarat lopussa – lines Aakula, 19: "Kaikki tapahtuu samassa pienessä yksiosassa, josta ei pääse pakoan" \(yle.fi\)](#) Luettu 22.3.2023

LIITE 1

Haastattelukysymykset:

1. Miten pitkään olet työskennellyt harjoitteluohjaajana?
2. Onko Covid-19 pandemian aiheuttama etäopiskeluun siirtyminen ja rajoitukset mielestäsi vaikuttaneet harjoittelijoiden osaamiseen? Millä osa-alueilla ja miten?
3. Onko tullut tilanteita, joissa harjoittelijan osaaminen on ollut puutteellista? Onko tämä voinut mielestäsi aiheutua Covid-19 pandemian aiheuttamasta etäopiskelusta ja rajoituksista harjoitustilojen käyttöön?
4. Pystyivätkö opiskelijat korona-aikana harjoittelemaan fyysistä voimankäyttöä ja ampumista laitoksella?
5. Onko harjoittelijoiden osaamiseen tullut eroja, kun vertaat aikaan ennen Covid-19 pandemiaa? Jos on, millä osa-alueilla?
6. Tällä hetkellä poliisiammattikorkeakoulussa opiskellaan sekä lähi-, että etäopetuksessa. Onko tämä sinun mielestäsi järkevää? Tukeeko tämä työelämän valmiuksia?
7. Onko etäopiskelun tuomat rajoitukset korona-aikana turhauttaneet harjoittelijoita? Onko harjoittelijoiden ja ohjaajien keskuudessa herännyt keskustelua siitä, että harjoittelijat olisivat kokeneet osaamisensa puutteelliseksi etäopiskelun sekä harjoitusolosuhteiden rajoittamisen vuoksi (liikuntatilat, ampurata yms.)?

Vapaata kerrontaa, esimerkkejä yms.

Saamme vastauksesi pohjalta lähettää lisäkysymyksiä. Kiitos vastauksestasi! 😊

Liitä tähän sellaiset liitteet, jotka voit saavutettavasti liittää opinnäytetyösi. Opinnäytetyöohjeessa on ohjeistettu palautus erikseen sellaisen produktin osalta, jota ei voi opinnäytetyön liitteeksi liittää. (Poista ohjeistusteksti omasta työstäsi.)